

รายงานนวัตกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน
ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W ๑H

ปีการศึกษา ๒๕๖๘

นางสาวนันทนัช หาวงษ์

ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนโรงเรียนบ้านโพนسيم(เสมาพิทยาคาร)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานการพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานด้วยเทคนิคคำถาม ๕W ๑H เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ การขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานีมุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ส่วนครูเป็นผู้คอยชี้แนะแนวทางให้กับนักเรียน ในนวัตกรรมประกอบด้วยหลักการและเหตุผลวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด ขั้นตอน การหาคุณภาพของนวัตกรรม การนำนวัตกรรมไปใช้และผลของการใช้นวัตกรรม มีเนื้อหาที่เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการ จัดการเรียนรู้อิงรุก

ผู้จัดทำหวังว่า รายงานการพัฒนานวัตกรรมเล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านที่กำลังหาข้อมูลเรื่องนี้อยู่ หากมีข้อแนะนำหรือข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นันทน์ช

ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ชื่อนวัตกรรม	๑
ผู้จัดทำ	๑
ประเภทนวัตกรรม	๑
สมรรถนะที่พัฒนา	๑
หลักการและเหตุผล ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์	๒
กลุ่มเป้าหมาย	๒
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม	๓
การออกแบบกระบวนการเรียนรู้	๕
ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย(ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)	๘
บทเรียนที่ได้รับ	๘
เงื่อนไขความสำเร็จ	๑๐
ภาพกิจกรรม	๑๐

รายงานนวัตกรรมการเรียนรู้ของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)

๑. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานด้วยเทคนิคคำถาม ๕W ๑H

๒. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางสาวนันท์ หางษ์

๓. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน

๔. สมรรถนะที่พัฒนา

แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้วแล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

๕. หลักการและเหตุผล ความจำเป็น

การอ่านมีความจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะการอ่านช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ และความคิด บุคคลที่มีสมรรถนะการอ่านอย่างแท้จริง ย่อมสามารถนำประสบการณ์ ความรู้ และความคิดไปใช้ประโยชน์ทั้งแก่ ตนเองและสังคมได้เป็นอย่างดีนอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียน การประกอบอาชีพในอนาคต ทำให้สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน และอนาคตได้อย่างรู้เท่าทันสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนการสอนทุกวิชา ถ้าผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องทักษะการอ่านย่อมส่งผล เกี่ยวเนื่องถึงผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ด้วย จึงเป็นภาระงานสำคัญของครูที่จะต้องวางรากฐานให้ ความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้กับผู้เรียนต่อไป

จากประสบการณ์สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร) อำเภอน้ำขุ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต ๑ พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เห็นได้จากการสอนอ่านวรรณคดีเรื่องต่างๆ ในหนังสือเรียนภาษาไทย เมื่ออ่านจบผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำให้ไม่เข้าใจในเนื้อหาเรื่องที่เรียน ผู้เรียนบางคน อ่านได้ แต่ไม่รู้เรื่อง เพราะไม่เข้าใจเรื่องราว ไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ทำให้การอ่านขาด ประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลการประเมินการอ่านรู้เรื่อง อยู่ในระดับปรับปรุง อีกด้วยทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นหัวใจพื้นฐานของการอ่าน ที่จะทำให้เกิดสมรรถนะด้าน การอ่านสำหรับการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมไปถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้เรียนในการประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านการอ่านต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถทางการอ่าน และให้การปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน จึงมีความสนใจนำแบบฝึกทักษะมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ได้ อย่างเหมาะสม มีความหลากหลาย พัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการ

เรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุป ความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนฝึกฝนหรือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียงลำดับ จากง่ายไปยาก แบบฝึกทักษะจึงเป็นวิธีการที่สำคัญอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นิทานเป็นนิทานที่มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีตัวละครเป็นสัตว์ ซึ่งนอกจากจะมีเรื่องราวสนุกสนานแล้ว ยังมีคติสอนใจ สอดแทรกคติธรรมในการดำรงชีวิตได้ดี ซึ่งเหมาะกับการนำมาเป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ให้รู้จักคิดในขณะที่อ่านและได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย นิทานเป็นนิทานคติธรรม โบราณที่แพร่หลายทั่วโลก ผู้คนชื่นชอบเพราะความสนุกสนาน แต่ความสนุกสนานของนิทานเป็นเพียงกลวิธีที่ ฉลาดแยบยลของผู้เล่าเท่านั้น แก่นที่แท้จริง คือข้อคิดเตือนใจที่ต้องการให้ผู้ฟังได้ยึดถือไว้ปฏิบัติ เพื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยสันติสุข การใช้สื่อนิทานเพื่อแก้ปัญหาการขาดความน่าสนใจของบทอ่านจับใจความ เพราะมีภาพสวยๆ และตัวละครจากสัตว์ต่างๆ ตรงกับความชอบและความสนใจของผู้เรียน เป็นการขจัดภาวะความน่าเบื่อในขณะที่อ่านได้เป็นอย่างดี และสามารถพัฒนาด้านการอ่านของผู้เรียนได้

เทคนิค 5W๑H เป็นทฤษฎีที่มีความสอดคล้องกับการสอนอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นทักษะเบื้องต้นของ การอ่านหนังสือและเป็นหัวใจของการอ่าน เพราะถ้าจับใจความสำคัญไม่ได้ ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้อง อ่านเรื่องที่จะจับใจความตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อทำความเข้าใจและได้ภาพรวมของเนื้อหาของเรื่องที่อ่านอย่างคร่าวๆ โดยในขณะที่อ่านควรตั้งคำถามและพิจารณาว่าผู้เขียนกำลังสื่อเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และ อย่างไร เทคนิค 5W๑H ประกอบด้วย What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ลักษณะใด จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าจึงพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานด้วยเทคนิคคำถาม 5W๑H

๖. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

- ๖.๑ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ
- ๖.๒ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ
- ๖.๓ เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๗. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๓ คน

๗.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

- ๗.๑.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องอ่านจับใจความสำคัญ ร้อยละ ๘๐
- ๗.๑.๒ นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ ร้อยละ ๘๐
- ๗.๑.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ร้อยละ ๘๐

๗.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- ๗.๒.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องอ่านจับใจความสำคัญ ระดับดีขึ้นไป
- ๗.๒.๒ นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ ระดับดี
- ๗.๒.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ระดับดีมาก

๘. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี

๘.๑ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการ

๑. ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะในภาษาไทยได้มีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปหลายอย่าง เช่น ชุดการฝึก ชุดแบบฝึก แบบฝึกทักษะ และแบบฝึกหัด เป็นต้น ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

สุกิจ ศรีพรหม (๒๕๔๖ : ๖๘) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง การนำสื่อประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ของวิชามาใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อให้เกิด การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ถวัลย์ มาศจรัส (๒๕๔๖ : ๑๘) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง กิจกรรมพัฒนาทักษะเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลาย และประมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบ และพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนไปสู่การสรุปความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

จิรเดช เหมือนสมาน (๒๕๕๑ : ๘) ได้สรุปความหมายของ แบบฝึกทักษะว่าเป็นงานหรือกิจกรรมที่ ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนทำเพื่อฝึกทักษะการคิด-กระบวนการเรียนรู้ และทบทวนความรู้ที่ได้เรียนไป แล้วให้เกิดความชำนาญถูกต้อง คล่องแคล่ว จนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปแก้ปัญหาได้โดยอัตโนมัติ ดังนั้นสรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะเป็นการที่ครูผู้สอนได้สร้างขึ้นมานำมาใช้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความ เข้าใจในเรื่องที่เรียนมากยิ่งขึ้น

๒. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะมีประโยชน์เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาและสามารถที่จะทบทวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังที่ บุญชม ศรีสะอาด (๒๕๔๒: ๑๘๐) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

๑. ทำให้เข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น

๒. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนอันเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป ตลอดจนสามารถช่วยให้นักเรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถของเขาด้วย

๓. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของเขาได้

๔. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน

๕. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนแล้ว

๖. ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง

๗. ช่วยให้นักเรียนมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน

๘. ช่วยให้นักเรียนฝึกฝนได้เต็มที่นอกเหนือจากที่เรียนในบทเรียน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการใช้แบบฝึกในการช่วยเสริมให้นักเรียนจะท าให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้มากขึ้นและนักเรียนให้ความสนใจและปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้ดีขึ้น

๓. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ทักษะในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาหลัก หรือประเด็นสำคัญของเรื่องทีอ่านได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยสามารถสรุปและถ่ายทอดใจความสำคัญนั้นด้วยภาษาของตนเองได้ กล่าวโดยละเอียดคือ ความสามารถนี้ครอบคลุมถึงการระบุประเด็นหลัก สามารถแยกแยะได้ว่าส่วนใดของเนื้อหาเป็นใจความสำคัญและส่วนใดเป็นส่วนขยาย

การเข้าใจความสัมพันธ์ของเนื้อหา: สามารถเชื่อมโยงรายละเอียดต่าง ๆ ในเรื่องเข้ากับใจความสำคัญได้ การสรุปใจความ: สามารถย่อเนื้อหาที่อ่านให้เหลือ เฉพาะส่วนที่เป็นสาระสำคัญได้

การตีความ: สามารถเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ แม้ว่าจะไม่ได้กล่าวไว้อย่างตรงไปตรงมา การจับลำดับเหตุการณ์ (ถ้ามี): สามารถเข้าใจและเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญในเรื่องได้

ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน เพราะช่วยให้เราสามารถประมวลข้อมูลจำนวนมากได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจสาระสำคัญของสิ่งที่อ่าน และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

๔. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ คือ ชุดกิจกรรม หรือแบบฝึกหัดที่ออกแบบมาเพื่อช่วยพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถระบุใจความสำคัญค้นหาและเข้าใจประเด็นหลักของเรื่องที่อ่าน แยกแยะรายละเอียด: จำแนกส่วนที่เป็นใจความสำคัญออกจากส่วนที่เป็นรายละเอียด หรือส่วนขยาย สรุปเนื้อหา: ย่อหรือถ่ายทอดเนื้อหาสำคัญของเรื่องด้วยภาษาของตนเอง ตีความ: เข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในบทความ หรือสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ จับลำดับเหตุการณ์: เข้าใจและเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในเรื่อง (ถ้ามี) ลักษณะของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ: อาจเป็นบทความสั้นๆ นิทาน ข่าวสาร บทสนทนา หรือเนื้อหาอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียนคำถามที่หลากหลาย มักมีคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ เช่น คำถามเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม หรือคำถามให้สรุปใจความ สำคัญ ตั้งชื่อเรื่อง หรือแสดงความคิดเห็นระดับความยากง่ายที่เหมาะสม ออกแบบให้มีความท้าทายที่เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียน โดยอาจเริ่มจากเนื้อหาที่ง่ายและค่อยๆ เพิ่มความซับซ้อนขึ้นมีเฉลย (บางครั้ง) เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจของตนเองได้ ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญช่วยให้ผู้เรียนอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเข้าใจ เนื้อหามากขึ้น ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดอย่างมีเหตุผลและสามารถแยกแยะข้อมูลสำคัญได้ เพิ่มความเข้าใจในการเรียนรู้ เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระวิชา พัฒนาทักษะการสื่อสาร ช่วยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความคิดและความเข้าใจของตนเองได้อย่างชัดเจน เตรียมความพร้อมสำหรับ การศึกษาต่อและการทำงาน เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนในระดับสูงขึ้นและการทำงานในอนาคต โดยสรุปแล้ว แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในระยะยาว

๕. นิทานอีสป มีความสำคัญอย่างยิ่งด้วยเหตุผลหลายประการ ดังนี้

๑. การสอนคุณธรรมและคติสอนใจ นิทานอีสปมักจะสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคติสอนใจที่ เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต เช่น ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความอดทน การรู้จักประมาณตน การไม่ประมาท และการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เรื่องราวที่เข้าใจง่ายและตัวละครที่เป็นสัตว์ทำให้เด็กและผู้ใหญ่สามารถเข้าถึง และจดจำบทเรียนเหล่านี้ได้ง่าย

๒. การพัฒนาความคิดและปัญญา นิทานอีสปช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านคิดวิเคราะห์เหตุการณ์ในเรื่องพิจารณาการกระทำของตัวละคร และเข้าใจผลลัพธ์ที่ตามมา ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ และการแก้ปัญหา

๓. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เรื่องราวที่สนุกสนานและตัวละครที่เป็นสัตว์ในนิทานอีสปช่วยเปิดโลกจินตนาการให้กับเด็ก ๆ และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

๔. การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรม นิทานอีสปเป็นวรรณกรรมอมตะที่ได้รับการแปลและเล่าขานในหลากหลายภาษาและวัฒนธรรม การอ่านนิทานอีสปจึงเป็นการเรียนรู้ภาษาและซึมซับวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้ อีกด้วย

๕. การเป็นพื้นฐานทางวรรณกรรมนิทานอีสปเป็นต้นแบบของนิทานและเรื่องเล่าที่มีคติสอนใจมากมายในยุคต่อมา การทำความเข้าใจนิทานอีสปจึงช่วยให้เข้าใจพัฒนาการของวรรณกรรมประเภทนี้ได้ดียิ่งขึ้น

๖. ความบันเทิง นอกเหนือจากคุณค่าด้านการสอนแล้ว นิทานอีสปยังเป็นเรื่องราวที่สนุกสนานและเพลิดเพลิน เหมาะสำหรับทุกเพศทุกวัย กล่าวโดยสรุป นิทานอีสปไม่ได้เป็นเพียงนิทานสำหรับเด็กเท่านั้น แต่เป็นแหล่งความรู้ คติสอนใจ และ ความบันเทิงที่มีคุณค่าเหนือกาลเวลา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณธรรม ปัญญา และจินตนาการของผู้คน มาอย่างยาวนาน ๖. เทคนิคคำถาม ๕W ๑H เป็น เครื่องมือหรือกรอบความคิดที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สถานการณ์ หรือทำความเข้าใจปัญหาต่าง ๆ อย่างครอบคลุมและเป็นระบบ โดยอาศัยการตั้งคำถามพื้นฐาน ๖ คำถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นและรอบด้านคำถาม ๕W ๑H ประกอบด้วย

Who (ใคร) ใครคือผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นี้? ใครคือผู้กระทำ? ใครคือผู้ได้รับผลกระทบ?

What (อะไร) เกิดอะไรขึ้น? อะไรคือเหตุการณ์? อะไรคือปัญหา? อะไรคือสิ่งที่กำลังพิจารณา?

Where (ที่ไหน) เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน? สถานที่ใดที่เกี่ยวข้อง?

When (เมื่อไหร่) เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อไหร่? ช่วงเวลาใดที่เกี่ยวข้อง?

Why (ทำไม) ทำไมเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น? อะไรคือสาเหตุ? อะไรคือแรงจูงใจ?

How (อย่างไร) เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร? มีกระบวนการหรือวิธีการอย่างไร?

ความสำคัญและประโยชน์ของเทคนิค ๕W ๑H ช่วยให้เข้าใจสถานการณ์อย่างรอบด้าน การตั้งคำถาม เหล่านี้ช่วยให้เราพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วน ไม่ตกหล่นข้อมูลสำคัญเป็นเครื่องมือในการ รวบรวมข้อมูล ใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ สอบถาม หรือค้นหาข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ ช่วยในการระบุปัญหา การตอบคำถามเหล่านี้สามารถช่วยให้เราเข้าใจขอบเขตและลักษณะของปัญหาได้อย่าง ชัดเจน สนับสนุนการวางแผน เมื่อเข้าใจสถานการณ์และปัญหาแล้ว เทคนิคนี้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การใช้ ๕W ๑H เป็นกรอบในการนำเสนอข้อมูล ช่วยให้การสื่อสารมีความชัดเจน ครบถ้วน และเข้าใจง่าย ใช้ได้หลากหลายบริบท เทคนิคนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หลากหลายสถานการณ์ เช่น การเขียนข่าวการสืบสวน การวางแผนธุรกิจ การวิเคราะห์โครงการ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ โดยสรุป เทคนิคคำถาม ๕W ๑H เป็นเครื่องมือพื้นฐานแต่ทรงพลังที่ช่วยให้เราคิดอย่างเป็นระบบ รวบรวมข้อมูลที่จำเป็น และทำความเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างลึกซึ้งและครอบคลุมซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการดำเนินงานและการตัดสินใจในชีวิตประจำวันและการทำงาน

๑๐. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย “แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H” เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้วงจรการควบคุมคุณภาพ PDCA ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การวางแผน Plan (P) เป็นขั้นตอนในการวางแผนพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ มีขั้นตอน ดังนี้

๑. วิเคราะห์สภาพปัญหาจากการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย

๒. นำสภาพปัญหาที่พบจากการจัดการเรียนรู้ เข้าสู่กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ(PLC) ระดับชั้นประถมศึกษา

๓. หาวิธีแก้ปัญหาหรือนวัตกรรมเพื่อใช้แก้ปัญหา

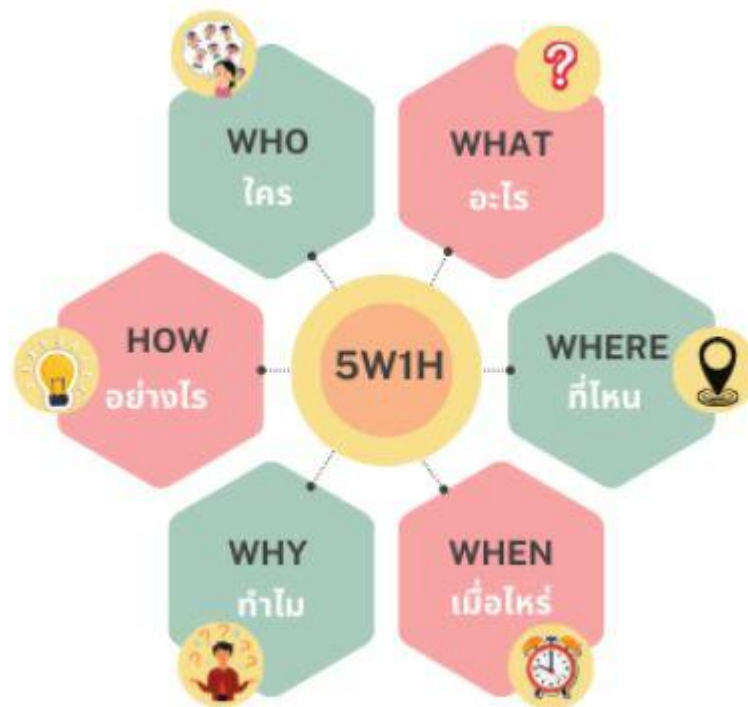
ขั้นที่ ๒ การปฏิบัติตามแผน DO (D) เป็นขั้นตอนในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย “แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H” และนำนวัตกรรมไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอน ดังนี้

๑. สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H มีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

๑.๑ วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาและจุดประสงค์

๑.๒ ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑.๓ เลือกใช้เทคนิคคำถาม ๕W๑H เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

๑.๔ เลือกนิทานที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H

๑.๕ สร้างเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H

๒. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) จำนวน ๑๑ ชั่วโมง โดยจัด กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / สาระ / มาตรฐาน / ตัวชี้วัดปลายทาง
๒. จุดประสงค์การเรียนรู้
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
๔. สาระการเรียนรู้
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๗. ชิ้นงานหรือภาระงาน
๘. กิจกรรมการเรียนรู้
๙. สื่อการเรียนรู้
๑๐. แหล่งเรียนรู้
๑๑. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๓. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ มีลำดับขั้นในการสร้าง ดังนี้

๓.๑ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา และการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

๓.๒ วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรพุทธศักราช ๒๕๕๑ และหนังสือแบบเรียนภาษาไทย คู่มือครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๓.๓ สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ

๔. นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ที่สร้างขึ้น มาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เข้าสู่กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน

๕. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

๕.๑ ชี้แจงข้อตกลงทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการ จัดการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธี ประเมินผลการเรียนรู้

๕.๒ ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน ๑๐ ข้อ

๕.๓ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน ๑๑ ชั่วโมง

๕.๔ ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จ (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนเรียน

ขั้นที่ ๓ การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน Check (C) เป็นขั้นตอนในการเก็บและวิเคราะห์ ข้อมูล ประเมินผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ สมรรถนะผู้เรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๓ คน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทุกคน

ขั้นที่ ๔ ปรับปรุงแก้ไข Act (A) เป็นขั้นตอนในการสรุปผล สะท้อนความคิด ดังนี้ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒ ที่ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H นี้ มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีในการอ่านเรื่องที่มีความยาว และสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้มีความกระตือรือร้นในการอ่าน การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าเรื่องที่ได้อ่านได้อีกทั้งมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รวมไปถึงฝึกความกล้าแสดงออก เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๑๑. การประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการ	เครื่องมือ
๑. เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	ทดสอบ	แบบทดสอบ
๒. เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ	ประเมินทักษะการเขียน	แบบประเมินทักษะการเขียน
๓. เพื่อให้ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม

๑๒. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำนวน ๓ คน มีทักษะการอ่านและการจับใจความสำคัญจากนิทานด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำนวน ๓ คน สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้มีความกระตือรือร้นในการอ่าน การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าเรื่องที่ได้อ่านได้อีกทั้งมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รวมไปถึงฝึกความกล้าแสดงออก เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๑๓. บทเรียนที่ได้รับ

ประโยชน์ต่อครู ผู้บริหารและโรงเรียน

- มีนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อใช้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ประโยชน์ต่อนักเรียน

- นักเรียนได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะผ่านนวัตกรรมที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้น
- นักเรียนมีความสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้มีความกระตือรือร้นในการอ่าน การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าเรื่องที่ได้อ่านได้อีกทั้งมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รวมไปถึงฝึกความกล้าแสดงออก เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

๑๔. เงื่อนไขความสำเร็จ

๑. ผู้บริหาร ให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนางาน
๒. คณะครูให้ความร่วมมือในการดำเนินการจัดกิจกรรม
๓. ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี เคารพกฎกติกาที่ตกลงร่วมกันทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสุข สนุกสนาน เป็นแรงเสริมในการกระตุ้นความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียน
๔. สื่อนวัตกรรมมีความน่าสนใจ
๕. เทคนิคการสอนที่นำมาใช้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น
๖. ครูมีความพร้อมและความตั้งใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

๑๕. ภาพกิจกรรม

ลงชื่อนันท์นัช.....ผู้พัฒนานวัตกรรม
(นางสาวนันท์นัช หวางษ์)

